

Секція 2. Стратегії інтернаціоналізації вищої освіти в країнах світу

Шульга Н.В., к.п.н., доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ У РОЗВИТКУ ПОЛІКУЛЬТУРНОСТІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Інтернаціоналізація навчального плану – важливий елемент в роботі британських університетів у врахуванні принципів полікультурності в навчанні студентів з етнічних меншин. Так в Університеті Лідс Метрополітен, як зазначає Е. Джонс, проводяться мобільні полікультурні програми для студентів, які включають у себе роботу за кордоном, в іншокультурному середовищі, набуття навичок міжкультурної компетентності та досвіду роботи серед етнічних меншин [3, С.22]. Крім того, реалізація полікультурної освіти в університеті відбувається за рахунок інтернаціоналізації навчального плану.

Більшість науковців зазначає, що інтернаціоналізація охоплює викладачів та студентів, які навчаються один в одного, та задовольняє потреби тих студентів, які навчаються за кордоном, а також місцевих студентів, створюючи взаємозв'язок між ними; розглядає професійний досвід із різних перспектив; використовує інтегровану викладацьку практику; надає доступ до викладацьких та навчальних ресурсів, які відображають різноманітність, та пропонує високоякісні курси навчання, які є інтернаціонально ревалентними [2, С. 15].

Британські університети розпочали процес інтернаціоналізації навчальних планів у першому десятилітті ХХІ століття. Університет Лідс Метрополітен одним з найперших розпочав інтернаціоналізацію власного навчального плану у Великій Британії. Зокрема, згідно із стратегічним планом університету до навчання було залучено більше іноземних студентів, що передбачало інтернаціоналізацію навчального процесу.

Інтернаціоналізація навчального плану є складним завданням у межах полікультурної освіти. Можемо погодитися із думкою Д. Філдена, який зазначив, що інтернаціоналізація навчального плану є найбільш складним елементом власне інтернаціоналізації, який вимагає потужних енерговитрат на різних рівнях університету для досягнення цілей останньої [1].

Концепція мультикультуралізму є ключовим елементом інтернаціоналізації будь-якого навчального плану. Креативна міжкультурна педагогіка повинна охоплювати більшість мобільних студентів із глобальної перспективи та покликана забезпечувати сприятливе середовище для студентів-іноземців, розвивати в них навички працездатності та надавати необхідний професійний досвід, у чому зацікавлена більшість університетів Об'єднаного Королівства.

Д. Джонс та Д. Кіллік розглядають крос-культурну компетенцію та глобальні перспективи як складові окремих дисциплін у міжкультурному аспекті [3]. Зокрема, до 2008 р. всі програми Університету Лідс Метрополітен були скориговані згідно із цими рекомендаціями, таким чином університет наблизився до інтернаціоналізації навчального плану у межах полікультурної освіти.

У деяких британських університетах існує неформальний навчальний план, який включає в себе проведення фестивалів або святкування традиційних звичаїв студентів з етнічних меншин у кампусах. Так, наприклад, в Університеті Уорвік проводиться щорічний Тиждень світу, на якому проводяться одні з найбільших міжнародних змагань студентів з бігу та пропонуються різні види змагань у цей день.

В Університеті Лідс Метрополітен у кампусах святкують традиційні заходи для студентів з іноземних країн, зокрема, фестивалі кіно, мови та культури, День подяки, святкування дня Святого Патріка та міжнародні спортивні змагання.

Значну допомогу в інтернаціоналізації надає Центр академічної практики і дослідження інтернаціоналізації при Університеті Лідс Метрополітен, який співпрацює разом із Департаментом розподілу людських ресурсів, Центром навчання й викладання, окремими факультетами університету у проведенні різних семінарів та студій для включення принципів інтернаціоналізації до навчального плану, а також надання консультацій для інших університетів, які запроваджують інтернаціоналізацію у власні навчальні плани [4].

Університет Екзетер визначив інтернаціоналізацію навчального плану за стратегічну мету на 2010 - 2011 рр. а також окреслив цілі рівності меншин, які навчаються в університеті, а саме: усунути дискримінацію, переслідування, будь-які інші форми поведінки, які суперечать чинному законодавству; створити умови для рівності між людьми, які поділяють і не поділяють погляди рівності націй; сприяти становленню хороших відносин між людьми, які поділяють або не поділяють погляди рівності націй, та забезпечити виконання своїх обов'язків перед громадськістю.

У педагогіці вищої школи Великої Британії можна виокремити два основних напрями роботи над досягненнями етнічних студентів: інклюзивне навчання й викладання та інтернаціоналізація навчального плану. Більшість британських університетів включили ці два напрями у зміст навчального плану з метою покращення результатів навчання студентів з етнічних меншин та задля загальної користі всіх студентів. Мета обох напрямків – уникнути маргіналізації певних груп студентів.

Отже, інтернаціоналізація навчальних планів у розвитку полікультурної освіти у вищій освіті Великої Британії відображається завдяки таким підходам: полікультурне навчання та викладання; зростання прагнень студентів з етнічних меншин до навчання; звернення до антидискримінаційної стратегії й подолання недоліків навчального плану через його структурні зміни; підтримка чорношкірих студентів та студентів з інших етнічних меншин в їх академічній успішності.

Список використаних джерел

1. Fielden J. The practice of internationalisation: managing international activities in UK universities. UK Higher Education International Unit Research Series/1 [Electronic resource] / J. Fielden. – London : UK Higher Education International Unit, 2008. – URL: <http://www.international.ac.uk/resources/The%20Practice%20of%20Internationalisation20>
2. Internationalizing the Curriculum across RMIT University / G. Aulakh, P. Brady, K. Dunwoodie [et al.]. – RMIT University : Commonwealth Staff Development Fund Internationalization Project Report, 1997. – 325 p.
3. Jones E. Internationalisation of the curriculum / E. Jones & D. Killick // In: Jones, E. & Brown, S. (eds) Internationalising Higher Education. – London : Routledge, 2007. – P. 110.
4. Leeds Metropolitan's Centre for Academic Practice and Research in Internationalisation, CAPRI [Electronic resource]. – URL: <https://www.leedsmet.ac.uk/research/capri.htm>